VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

KÖZGAZDÁSZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

IX. ÉVFOLYAM, 4. SZÁM — ÁRA: 30 FILLÉR — 1967. MÁRCIUS 11.

Ifjú választók nagygyűlése egyetemünkön

Március 3-án délután a IX. kerület ifjú választói foglaltak helyet az I-es előadóban. Az először szavazó fiúk és leányok választási nagygyűlésen találkoztak a kerület öt országgyűlési képviselőjelöltjével, akik az elnökségben foglaltak helyet: *dr. Bognár József* egyetemi tanár, a Kulturális Kapcsolatok Intézetének elnöke; *Spollár Lászlóné*, a Magyar Gyapjúfonó- és Szövőgyár segédművezetője; *Varga István*, a Fegyver és Gázkészülékek Gyárának igazgatója; *Tóth Anna*, a Textilipari Dolgozók Szakszervezetének főtitkára; *Horváth János* nyugdíjas.

Rajtuk kívül az elnökségben volt a gyűlés szónoka, *Nagy Rrichárd*, az MSZMP Budapesti Bizottságának osztályvezetője, *Duschek Lajosné*, az MSZMP IX. kerületi bizottságának titkára, *dr. Kádár Róbertné*, a Hazafias Népfront IX. kerületi bizottságának elnöke, *Pintér István*, a KISZ IX. kerületi bizottságának megbízott titkára, továbbá egyetemünk képviseletében rektorunk, *dr. Pach Zsigmond Pál*, valamint *Szántai Kálmán*, a pártbizottság titkára és *Bessenyei Lajos*, a KISZ vb-titkára.

Dr. Bognár József

Nagy Richárd elvtárs, miután köszöntötte a fiatal választókat, azzal kezdte beszédét, hogy mit is jelent nálunk a választás. Mire szavaz országunk felnőtt lakossága, amikor a Hazafias Népfront jelöltjeinek adja bizalmát? Elmondotta, hogyan emelkedett ki hazánk a vele hasonló színvonalon induló országok sorából, mit ért el szocialista rendszerünk a nemzeti jövedelem növelése, a nép életviszonyainak megjavítása terén.

A nagygyűlés előadója később azokról a nyugati politikusokról szólt, akik egypártrendszerünket kifogásolják. „Aggodalmuk" mögött pusztán az húzódik meg, hogy hiányolják a szocialista rendszer ellenségeinek szervezett politikai erejét — márpedig a mi demokráciánk nemcsak a népuralom megvalósítását jelenti, hanem azt is, hogy a nép ellenségei ne jussanak szóhoz.

A hazafiságról szólva *Nagy Richárd* elvtárs színes, ötletes példákkal illusztrálta, hogy ki mire büszke ebben az országban, és hogy a népünkre jellemző nemzeti sajátosságok hogyan befolyásolják mindennapi életünket. Csak ennek ismeretében tudjuk megérteni az emberek gondolkodását, állásfoglalását. Nagy tapssal fogadott beszédét két nemzetközi kérdéssel, a nemzetközi munkásmozgalom egységének és a két rendszer erőviszonyának problémáival fejezte be.

Nagy Richárd után *dr. Bognár József*, egyetemünk világgazdasági tanszékének oktatója, a IX. kerület egyik országgyűlési képviselőjelöltje mondott néhány szót a választások politikai tartalmáról. Beszélt arról, hogy a politizálás a kis közösségekben kezdődik és a nagy politika, a néphatalom gyakorlása demokratikus áttételeken keresztül valósul meg, de tartalmában a néptől ered. A nép valódi érdekeinek képviseletére tesznek fogadalmat ők is, akiket a kerület lakói az országgyűlés tagjai sorába jelöltek.

Nagy Richárd

A nagygyűlés befejeztével úttörő lányok virággal köszöntötték képviselőjelöltjeinket.

A VIII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia közgazdasági szekcióüléseinek programja

I. ALSZEKCIÓ

Március 23-án csütörtökön, délután 2 órakor:
III. em. 301. terem
Vitavezető: Dr. Nyilas József, tanszékvezető egy. docens, a közgazdaságtudományok kandidátusa.

V. G. Szorokin V. évf. hallgató — Lomonoszov Egyetem — A KGST-országok gazdasági együttműködésének kérdései és a gazdasági reformok.
Dajka Miklós IV. évf. terv-mat. szakos hallgató
Energia-helyzetünk és a KGST.
Oles Róbert III. évf. ált-szakos hallgató
Lengyelország szerepe a KGST-ben.
Pajcsics József IV. évf. ált-szakos hallgató
A vegyipar helyzete és az együttműködés formái a KGST-országokban.
Horváth Géza IV. évf. ált-szakos hallgató
A KGST-országok kapcsolata a bőr- és cipőiparban.

Március 24-én, pénteken délelőtt 9 órakor:
II. em. 214. terem
Vitavezető: Dr. Szabó Kálmán, egyetemi tanár, a közgazdaságtudományok kandidátusa.

Bauer Tamás III. évf. ált-szakos hallgató
A beruházási struktura főbb kérdései a második öt-éves tervben.
Tóth Ida IV. évf. tanári „A"-szakos hallgató
A KGM gépiparában termelt termelési eszközök és fogyasztási cikkek beruházás-igényességének összehasonlító vizsgálata.
Szabó Katalin ált. szakon végzett hallgató
A mezőgazdasági beruházások hatékonyságának kérdései.
Héthy Lajos, IV. évf. nemzetközi szakos hallgató
Gazdasági növekedésünk a felszabadulás után.

Március 24-én, pénteken délután 2 órakor:
II. em. 245. terem
Vitavezető: Dr. Bora Gyula, egy. docens, a földrajztudományok kandidátusa.

Ruzsa Sándor IV. évf. ált-szakos hallgató
Az építőanyagipar területi elhelyezkedése.
Takács Ágnes IV. évf. ált-szakos hallgató
Magyarország üvegipara.
Varga Erzsébet IV. évf. ált-szakos hallgató
A textilipar területi elhelyezkedése.
Balogh László IV. évf. ált-szakos hallgató
Győr-Sopron megye hűtőanyagipara és anyagellátása.
Hajdu Györgyi IV. évf. ált.-szakos hallgató
A Lenin Kohászati Művek anyagellátása.

Március 25-én, szombaton délelőtt 9 órakor:
II. em. 247. terem
Vitavezető: Dr. Ganczer Sándor, c egy. docens a Tervgazdasági Kutatóintézet igazgatója, a közgazdaságtudományok kandidátusa.

Tarlós Béla V. évf. terv-matematika szakos hallgató
Matematikai programozás felhasználása a beruházási döntések egyes területein.
Kollarik István V. évf. terv-matematika szakos hallgató
A megtakarítások tervezésének modellje.
Bíró András terv-matematika szakon végzett hallgató
Kutatás-tervezés és egy szimulációs modell.

II. ALSZEKCIÓ

Március 23-án, csütörtökön délután 2 órakor:
II. em. 214. terem
Vitavezető: Dr. Vági Ferenc, tanszékvezető egy. tanár a Kereskedelmi Kar dékánja a közgazdaságtudományok kandidátusa.

Mészáros Gyula mezőgazd. szakon végzett hallgató
Takarmányozási problémák vizsgálata az állami gazdaságokban lineáris programozással.
Glattfelder Péter V. évf. terv-mat. szakos hallgató
Matematikai modellek a gazdaságos géphasználat és erőgéppark kialakítására a magyar mezőgazdaságban.
Dévay Gyula III. évf. hallgató — Keszthelyi Agrártud. Főiskola
Optimális növénytermelési terv lineáris programozással.
Szücs Gizella IV. évf. — Eötvös Loránd Tud. Egyetem — A munka szerinti elosztás törvényének érvényesülése a mezőgazdasági termelőszövetkezetekben.

Március 24-én, pénteken délelőtt 9 órakor:
II. em. 247. terem
Vitavezető: Dr. Ferencz László, tanszékvezető docens

Berta Mária IV. évf. tanári „B"-szakos hallgató
A termelési költségek elemzésének újabb módszerei.
Csomor Éva IV. évf. tanári „B"-szakos hallgató
A termelési költségek fogalmának és tartalmának változása elméleti és gyakorlati szempontból.
Ormai Éva IV. évf. tanári „B" szakos hallgató
A termelési költségek elszámolásának különféle módjai.

Március 24-én, pénteken délután 2 órakor:
II. 214. terem
Vitavezető: Dr. Varga Sándor, tanszékvezető egy. docens tudományos rektorhelyettes, a közgazdaságtudományok kandidátusa.

Sipos Béla IV. évf. ipar-szakos hallgató
Csoportbérezés szervezése.
Roóz József IV. évf. ipar-szakos hallgató
Bérarányosítási módszerek az iparvállalatoknál.
Lukács Mária III. évf. ált-szakos hallgató
Ösztönzési rendszerek az ipar és a mezőgazdaság területén.
Varga Jánosné IV. évf. ipar-szakos hallgató
Kísérleti tervezési és anyagi ösztönzési rendszer a Medicor Művekben.

Március 25-én, szombaton délelőtt 9 órakor:
III. em. 301. terem
Vitavezető: Dr. Gerő István c. egyetemi docens, az ÉGSZI igazgatója, a közgazdaságtudományok kandidátusa.

Révbíró Géza IV. évf. ipar-szakos hallgató
Korszerű módszerek az építőipari termelés szervezésében.
Peterdyné Sólyi Ilona IV. évf. iparszakos hallgató
Szervezési variánsok elbírálása gazdaságossági számításokkal.
Ábraház Etelka—Fehér István IV. évf. ipar-szakos hallgatók
Ipari kutatás gazdasági hatékonyságának új mérési módszerei.
Fehér Jozefa, IV. évf. ipar-szakos hallgató
Az élelmiszeripar aránya az iparon belül nemzetközi összehasonlításokban.

III. ALSZEKCIÓ

Március 23-án, csütörtökön délután 2 órakor:
II. 245. terem
Vitavezető: Tarján Endre, az Országos Áruházi V. igazgatója

Juhász Mária—Bánhalmi Klára IV. évf. belker. szakos hallg.
Az áruházi kereskedelem szervezése és technikája.
Szulimán Andrásné II. évf. Felsőfokú Kereskedelmi ás Vendéglátóipari Szakiskola —
Fogyasztási cikkek minőségvédelmének helye a gazdaságirányítási rendszer reformja után.
Petres Sándor IV. évf. belker.-szakos hallgató
A nagykereskedelmi lerakatok munkahelyi és üzemszervezési kérdései.
Cserhalmi Ildikó IV. évf. belker-szakos hallgató
Az iparcikk-kereskedelmi hálózat szakosításának problémái.

Március 24-én, pénteken délelőtt 9 órakor:
II. 245. terem

Vitavezető: Dr. Sós István, a Kereskedelmi Kamara elnökhelyettese.
Sütheő Sándor külker-szakon végzett hallgató
Az áru prezentációja, mint a reklám eszköze.
Bakos Gábor IV. évf. külker-szakos hallgató
A márka és a márkázás kérdései a magyar külkereskedelemben.
Avar Attila III. évf. külker-szakos hallgató
A „public relations" munka alkotóelemei
Ritter Róza IV. évf. külker-szakos hallgató
Motívum-kutatás.
Sándor Anna Mária IV. évf. külker-szakos hallgató
Reklám-pszichológiai kérdések vizsgálata.

Március 24-én, pénteken délután 2 órakor:
II. em. 246. terem

Vitavezető: Rózsa Miklós, a Hungária Szálloda- és Éttermi Vállalat igazgatója
Krausz Tamás III. évf. Felsőfokú Keresk. és Vendéglátóipari Szakiskola
A szállodák szervezésének és fejlesztésének egyes közgazdasági kérdései
Koncz Katalin IV. évf. belker.-szakos hallgató
A szállodai munkaszervezés
Balikó Jánosné IV. évf. belker.-szakos hallgató
A szállodai üzletágak jövedelmezősége.

Március 25-én, szombaton délelőtt 9 órakor:
II. em. 240. terem

Vitavezető: Dr. Szanyi Jenő, tanszékvezető egy. docens, a közgazdaságtudományok kandidátusa
Müller János külker.-szakon végzett hallgató
A fejlődő országok kereskedelmi és termelési integrálódásának lehetőségei és az eddigi eredmények
Gebauer Ferenc IV. évf. külker.-szakos hallgató
Az integrációs tömörülésben résztvevő országok gazdasági fejlettségének különbségeiből adódó problémák a latin-amerikai szabadtársuláson belül.
Kottász Zsolt IV. évf. külker.-szakos hallgató
A közép-amerikai integráció fejlődésének legújabb fejleményei.
Fenyő György IV. évf. külker-szakos hallgató
A társult afrikai országok és az afrikai integráció problémái.

1967. március 25-én délután 2 órakor a Tanácsteremben (II. 280.)

Dr. Pach Zsigmond Pálnak, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem rektorának, az MTA levelező tagjának fogadása a VIII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia Közgazdasági Szekciójának előadói számára, a pályadíjak kiosztása.

Oktatási rend

a VIII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia idején

A nappali tagozat III. és IV. évfolyamos hallgatói részére **március 23-án 14 órától, március 24-én és 25-én egész nap** az órarend szerinti *foglalkozások elmaradnak.* A hallgatók az órák helyett a szakuknak megfelelő TDK szekció ülésén kötelesek résztvenni.

Az I. és II. évfolyam hallgatói részére rendes tanítás lesz. A tanszékvezetők azonban az illetékes tanszéki TDK-felelős oktató javaslatára a TDK munkában aktívan részt vevő I.—II. évfolyamos hallgatóknak felmentést adhatnak a foglalkozások látogatása alól, hogy a témájukhoz közelálló TDK-üléseken megjelenhessenek.

Mit old meg és mit nem?

Beszélgetés az új választási rendszerről

„Kérdezd meg az illetékest!” — ez lehetne a mottója az általános kari vezetőség és a klubvezetőség közös péntek esti sorozatának. A konzultációkra vezető beosztású funkcionáriusokat hívnak meg, akik egy-egy előtérbe kerülő politikai problémával kapcsolatban válaszolnak az írásba előre eljuttatott, vagy helyben feltett kérdésekre. Az első konzultációt decemberben rendeztük a tájékoztatás és a sajtó kérdéseiről. Vendégünk *Naményi Géza* elvtárs, a kormány Tájékoztatási Hivatalának vezetője volt.

Mostanában az országgyűlési és tanácsválasztások kérdése az, ami hallgatóinkat érdekli (vagy legalábbis kellene, hogy érdekelje). Az érdeklődés persze — akárcsak az előző konzultációknál — szenvedélyes és egyben kritikus érdeklődés. Ennek az érdeklődésnek a kielégítésére hívta meg a kari vezetőség *Barati Józsefet*, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának osztályvezetőjét, az Országos Választási Elnökség titkárát. A téma a választás, képviselet és a demokrácia volt.

„Miért munkahelyek szerint rendezik a képviselői jelölő gyűléseket, amikor a szavazás lakóhely szerint történik? A tanácstagok számának csökkentése mellett el tudja-e majd látni feladatát egy új tanácstag? Mire megy tulajdonképpen a szavazás: rendszerre, politikára, vagy egyes személyekre?” Ilyen és hasonló kérdéseket szegeztük Barati elvtársnak. Többen ismertették vegyes tapasztalataikat, melyeket a jelölő gyűléseken szereztek. Azt hitték, újat tudtak mondani az Országos Választási Elnökség titkárának — de csalódtak. Barati elvtárs ugyanis maga is jól ismeri azokat a problémákat, amelyek a választás előkészítése során felmerültek.

Felvetődött a kérdés: hol szavaznak a kollégisták? Barati József elvtárs elmondotta, hogy a választói névjegyzékbe itt, Budapesten veszik fel őket, de ha állandó lakóhelyükön vagy bárhol másutt kívánnak szavazni, kérhetnek egy igazolást attól a kerületi tanácstól, ahol a névjegyzékbe fel van véve, s ennek alapján az országban bárhol jelentkezhetnek szavazásra. Felveszik őket (akár a választás napján) egy ideiglenes névjegyzékre, s ennek alapján máris szavazhatnak.

A kedélyes, ugyanakkor mégis felelősségteljes hangulatú vitán Barati elvtárs elmondotta, hogy a demokratizmus kibontakozásának történelmi múltunkból fakadó akadályai is vannak. Huszonötéves ellenforradalmi rendszer, a felszabadulást követő antidemokratikus torzulások után nem lehet egyik napról a másikra „bevezetni” a tartalmi demokratizmust. Megemlítette, hogy az általunk felvetett kérdések — érthetően — erősen fővárosi szemléletűek. Konkrét példákat hozott fel arra, hogy a falvakban, vidéki városokban a több jelölt állítása már a bevezetéskor is komolyan felkelti az emberek érdeklődését a jelölés iránt, aktivizálja őket. Azon persze, hogy a jelölő gyűlések gyakran fomálisak, vagy ügyrendileg is szabálytalanul folynak le, stb. — nyilvánvalóan nem lehet máról holnapra segíteni. Mégis el kell kezdeni keresni azokat a formákat, amelyek segítségével mind több ember érti meg: van tartalma annak, hogy elmegy szavazni.

B. T.

TATAROZÁS ALATT...

az oktatás zavartalanul folyik.

ILLÚZIÓK NÉLKÜL

Vita*

Az újra kibontakozó KISZ-vita visszatérő mótívuma és egyik központi kérdése a csoportokban, vagy ha jobban tetszik, az elsődleges közösségekben végzett munkánk eredménytelensége. Bauer Tamás említi, hogy ezzel párhuzamosan az ún. másodlagos közösségek szerepe növekszik, míg László András felhívja figyelmünket az alapszervezeti munka rendkívüli jelentőségére.

A csoportmunkában akár válságról is beszélhetünk. Csupán azzal „vigasztalhatjuk” magunkat, hogy a KISZ-ben — kivéve talán az élcsapat időszakot — soha nem volt jellemző vonás a jó alapszervezeti munka. Ezzel nem azt akarom mondani, hogy nem voltak jól működő alapszervezetek, viszont nem vált általánossá szervezetünkben az „emberi közösség”.

Azt felesleges bizonygatni, hogy a másodlagos közösségek (öntevékeny csoportok, házibuli társaságok, „baráti körök”) csak nagyon közvetett kapcsolatban vannak a KISZ-szel. A világnézettel ez a kapcsolat jóval szorosabb. A klub forma vagy valami ehhez hasonló azonban csak igen nagy áldozatokkal lehetne a fiatalság aktivizálásának eszköze. Kérdés, hogy jó eszköz lenne-e? Munkánkat szerintem ezentúl is főleg az alapszervezetekben fogjuk végezni.

Milyenek hát az elsődleges csoportok az egyetemen? Rendkívül heterogén, a társadalomnak szinte minden rétegét, eszmeáramlatát képviselő közösségek ezek. Vidékiek és pestiek, azonnal vagy előfelvettek, gimnazisták és technikumosok... s ezek olyan különbségek, amelyek a jó közösség kialakulásának akadályozói lehetnek. A tanulócsoport sem szilárd egység. Megbontja azt a nyelvi órabeosztás, a szakszeminárium, a többi csoporttal közös előadás.

A fenti akadályok mégis inkább csak kiegészítik az „emberi közösség” kialakulásának fő akadályát, a kölcsönös bizalmatlanságot, amely ugyanúgy megtalálható a KISZ-vezetők és a tagság kapcsolatában, mint a tagok vagy a vezetők egymás közötti viselkedésében.

Gyakran „visszasírjuk” középiskolai osztályunkat, ahol őszintébb volt a légkör, míg az egyetemen alaposan megnézzük, kinek és mit mondunk. Ezt így fogalmazta meg egyik ismerősöm: „A gimiben nem kereszteztük egymás életpályáját. Mindenkinek a többi ismeretlennel kellett megküzdenie. Itt viszont egymással verekszünk.”

Ilyen körülmények között ábránd a tanár-diák viszony közvetlenségéről beszélni, hiszen aki egy oktatóval közelebbi kapcsolatba kerül, gyanussá válik társai szemében. Kissé a tanárok is fenntartással fogadják a diákok közeledését.

Sok helyen ez az alaphangulat. Ilyen légkörben aztán a társadalmi aktivitást karrierizmusnak könyvelik el, a tétlenséget, egyszerűen reakciósságnak és a kölcsönösen „virágnyelven” folytatott beszélgetések után mindenki menekül a maga másodlagos közösségébe, ahol feloldódhat, őszinte lehet — ahol jól érzi magát.

A csoportokban kialakulnak a klikkek és ellenklikkek, és néhol a közösségi élet az udvarias köszönésre szorítkozik.

Mit tesz ilyen helyzetben az alapszervezeti vezetőség? Megkísérli a lehetetlent, és szervez. Közös mozit, kirándulást, politikai vitát, házi bulit — de csakhamar elkedvetlenedik. Elkedvetlenedik, mert érzi, hogy a rendezvényeken a hangulat hűvös, vagy mesterkélten feszelten. Szinte mindenkin látható, hogy máshol — a maga megszokott körében — jobban érezné magát, s hogy „kötelességének érezte, hogy megjelenjék”.

E jelenségeket észreveszi a magasabb és még magasabb vezetőség is. „Lendítsük fel az alapszervezeti életet!” — hangzik a jelszó szabályos időközönként és azután minden marad a régiben. Mit is tehetne a felsőbb vezetés? Az egyetemi KISZ VB kívülről teremtsen jó légkört mondjuk egy csoportban? Ez lehetetlen. Az előbbi jelszó ugyanis voluntarista.

Az őszintétlenség társadalmi jelenség — megtalálható mindenütt, ahol emberek dolgoznak, tanulnak. Csak nagyon hosszú idő után fog eltűnni, amikor az egyén felismeri és felismerheti, hogy érdeke megegyezik a közösség érdekeivel. Ez ma még nem mindig lehetséges.

Ne várjunk hát látványos eredményeket. Ne adjuk ki a jelszót évente egyszer vagy tízszer, mert csak lejáratjuk magunkat.

Valahol a vezetők kiválasztásánál, kiválasztódásánál lehetne kezdeni a változtatás nehéz és lassú folyamatát. Az itt uralkodó esetlegességet és szubjektivizmust felcserélni a valóban demokratikus, választási-beszámoltatási rendszerrel. E rendszer demokratikusságának a vezetési szintekkel, együtt kellene növekedni. A valóban demokratikus választási-beszámolási rendszer feltétele az őszinte bírálat légköre, ami jelenleg hiányzik. Mégis itt kell elkezdeni, rá-nevelve a tagságot arra, hogy véleményét komolyan veszik.

A felsőbb vezetésnek (a pártvezetésnek is) sokkal jobban figyelembe kellene venni az egyes funkcionáriusok emberi tulajdonságait, jellembeli adottságait. Távlati célunkká kellene tenni (és itt a távlati szón van a hangsúly, mert a célt sokszor kitűztük már), azt, hogy a KISZ-ben végzett vezető tevékenység semmiféle előny szerzését ne tegye lehetővé. Így lehetne kiküszöbölni a karrierizmus alapját és a vele való vádaskodás lehetőségét. Ez persze naiv álom marad mindaddig, amíg rendszeres és tartalmas (látványos?) mozgalmi tevékenység csak pozícióval együtt lehetséges.

Ha valóban megvalósulna a kettős (alulról és felülről jövő) ellenőrzés, akkor inkább lennének olyan vezetőink, akik valóban elismert vezetők, akik együtt élnek a tagsággal, segítenek egyéni problémáikon, példát mutatnak tetteikkel. A vezetők kiválasztásának mechanizmusát úgy kellene kialakítani, hogy a központi (nem választott) szervekbe csak a „maradék” mehessen, és az alapszervezetekből semmilyen csábítással ne lehessen elvinni a valóban népszerű embereket. Már ma is vannak ilyen vezetők. Sajnos, ritkán kérjük ki véleményüket és nem részesülnek kellő megbecsülésben. Pedig ennek a lassú és nem látványos folyamatnak ők a végrehajtói.

Laki Mihály

ROMULUS ÉS REMUS

Hosszú hallgatás után, végre, új darabbal jelentkezett színjátszó csoportunk. Méghozzá ősbemutatót köszönthetett a Pinceszínház közönsége.

Hasonlóan az Epeiosz-akcióhoz, most is mondabeli alakok története nyert modern megfogalmazást Örsi Ferenc művében. A szocializmus építésének társadalmi problémáit, a múlt, a Nyugat hatását vizsgálja. A két főhős, Romulus és Remus alakján keresztül az alkotást, az emberek szeretetét és megbecsülését teszi a mérleg egyik serpenyőjébe, míg a másikba a befelé fordulást, a tagadást, a hitetlenséget. Műve figyelemre méltó, gondolatokat ébresztő munka. Az előadás legnagyobb értéke Mikó János Remus alakítása. Ragyogó tehetsége, atmoszférateremtő képessége sokszorosan felülmúlja egy diákelőadás színvonalát. Nagy nyíltszíni tapsot kapott.

Romulus — Érdi Csaba, méltó társa neki. Kettőjük párbeszédében kiváló, de visszafogott játékstílusa erőteljesebb vonásokkal is keveredhetett volna.

Lovász Péter teljesítménye nagyon egyenetlen. Ismerve képességeit, mélyen alatta marad a várakozásnak, nem tudja egy apa benyomását kelteni.

Az elég gyenge építészek közül csak Kratochwill Tivadar és Székely Gyula tetszett, bár kétségkívül az ő szerepük a leghálásabb. Héjja Csilla jól oldotta meg egyáltalán nem könnyű feladatát. Sági Ildikó nem elég nőies, és ruhája, szerintem elhibázott.

Ha reálisan felmérjük színjátszó csoportunk jelenlegi képességeit, akkor úgy érezzük, hogy új rendezőnk, Bánki Iván sokat hozott ki belőlük. Elkelt volna azért még egy-két próba, különösen a biztonságos szereptudás ellenőrzése és a színpadon való mozgás szempontjából. Kíváncsian várjuk munkája folytatását, és reméljük, az új bemutatóra nem kell ennyit várnunk.

Farkasházy Tivadar

AZ ELSŐK KÖZÖTT VOLTAK

KENDE ISTVÁN, a nemzetközi kapcsolatok tanszékének docense, 1938-tól az MKP tagja, a német megszállás alatt a KISZ titkára.

KORHATÁR: 26 ÉV (VAGY 30)

Az a tavasz, 1939 már viharos időszak volt. Igaz, a világháború még nem robbant ki, de már itt volt a „levegőben”. *„Hitler átvette a szlovák állam védelmét”* — írta egy napon az újság. A magyar miniszterelnök és a külügyminiszter — Teleki és Csáky — ekkortájt járt Mussolininél, majd Hitlernél. Horthy csapatai „diadalmasan” bevonultak a Felvidékre, a „lengyel—magyar határ”-ra. Az olasz csapatok megszállták Albániát és Serédi Jusztinián hercegprimás a felsőházban „a nemzet jogos önvédelmé”-ről szavalt: a magyar belpolitika fő problémája a második zsidótörvény vitája volt (az igért „földbirtokrendezés”-re nem jutott idő.)

Ekkor, májusban, választott a Horthy-Magyarország *először titkosan.* Ez volt egyben az ő *utolsó* választásuk is.

Választójogom nem volt. „Éretlen” voltam még. *„Nálunk a munkára megérik gyorsan az ifjúság, dolgoznia 14 évvel, de még hamarabb, 12 évvel is szabad* — írta a „mi” rovatunk, a Népszavában szabálytalan időközökben megjelenő, Ságvári Endre szerkesztette „Ifjúság Szava” rovat. — *De a választójogra annál lassabban érik meg: 26, illetve egyéni kerületekben 30 év kell hozzá.”*

A választójogosultság korhatára — férfiaknál — 26, számos esetben pedig 30 év volt. (Hogy melyik volt egyéni választási kerület, és melyik lajstromos, arra itt nem térek ki — egyébként, azt hiszem, akkor sem pontosan értettem. Legfeljebb magyarázni tudtam, ha nagyon kérdezték... Nagyon bonyolult volt!) A nők választójoga 30 éves korban kezdődött (úgy látszik, ekkor később értek, mint a férfiak!) De 30 éves fejjel is csak akkor szavazhattak, ha vagy önálló vagyonuk, illetve keresetük volt, vagy pedig választójogosult férjük.

Igaz, aki elvégezte a főiskolát, fiatalabban is szavazhatott. Sőt, egy nő középiskolával is „férfiúnak minősült”, azazhogy 26 évvel az urnák elé járulhatott... (Az anyakönyvvezető, illetve az oltár elé már korábban: férjet választhatott, képviselőt nem!)

De mindez nem volt elég. Aki választani *akart* (azazhogy *köteles volt* szavazni, ha már a listára került!), annak emellett *10 éve magyar állampolgárnak* kellett lennie (aki zsidónak született, még az ősök honosságát is igazolnia kellett...), továbbá legalább *6 éve egy helyben* kellett laknia, legalább *6 osztályos iskolai végzettséggel* kellett rendelkeznie (de, hogy bonyolultabb legyen: ha 1912 előtt született, 4 elemi is elég volt!), — vagy ha nem volt meg mindez, akkor vagy *vitézségi éremmel* kellett rendelkeznie, vagy *önálló iparosnak, vagy kereskedőnek* lennie, vagy *földbirtokosnak,* legalább két holddal és házzal, vagy két holddal és... de ezt már nem is folytatom, mert még a kataszteri tisztajövedelem nagyságától is függött a „kivételes” választójogosultság...

Én 22 évem mellé sem főiskolai végzettséggel, sem vitézségi éremmel, sem önálló iparosi, vagy kereskedői tevékenységgel, sem földbirtokkal nem rendelkezvén, kénytelen voltam választójogosultság helyett választási munkával beérni. Ebből azonban bőven kijutott.

Az ifjúmunkás-mozgalom kommunistái szigorú utasítást kaptak, hogy minden eszközzel segítsék az akkor még legális Szociáldemokrata Párt választási harcát. Félretettünk minden, máskor néha meglehetősen heves vitát, — ekkor megvalósult a cselekvési egységfront. Mi, „ifik”, éjjel-nappal tevékenykedtünk; sőt, nyugodtan mondhatom, a legális Szociáldemokrata Pártban a választási munka oroszlánrészét mi végeztük.

Nappal házról házra, lakásról lakásra jártunk, főleg a munkáskerületekben. Egyrészt — a választási kampány kezdetén — *ajánlásokat* kellett gyűjtenünk. Ugyanis a választáson indulni akaró pártoknak — titkosság ide, titkosság oda — hosszú ajánlási listát kellett szerezniök: névvel, címmel ellátott, aláírt listákat azoktól a választópolgároktól, akik „ajánlják” a párt indulását a májusi választáson. Így hát a titkos szavazást megelőzte a nyílt ajánlás.

Sok aláírást kellett szereznünk, mert ahol nem volt meg a megfelelő számú, olvasható, lakcímmel ellátott, ellenőrizhető aláírás (nem emlékszem, mennyire volt szükség egy-egy választókerületben), ott nem indulhatott szociáldemokrata képviselő. (Akinek, mármint a képviselőjelöltnek, egyébként még borsos „kauciót” is le kellett fizetnie az államkasszába, hogy egyáltalán indulhasson. Ezért még gyűjtést is szerveztünk...) S mivel a munkásmozgalom elleni represszió ekkor legkevésbé sem volt ritka, már a szociáldemokrata ajánlási lista aláírása sem volt kockázatmentes. Bizony, sok érv kellett néha, amíg valaki vállalta, hogy aláírja azt a listát...

Nem akarom szépíteni a dolgot: emlékszem például B. Z.-re, a fiatal ipari tanulóra, (azazhogy akkori nevén inasra, vagy tanoncra), aki egyszer meglepő gyorsasággal „produkált” egy aláírásokkal tele ajánlási ívet. Nem kellett grafológiai szakértelem hozzá, hogy megállapítsuk: a legtöbb aláírás tőle magától származik. Hogy létező, vagy nem létező emberek nevei voltak-e, nem is tudom már. Egy bizonyos: a listát sürgősen megsemmisítettük, neki pedig alaposan megmostuk a fejét, többet ne tegyen ilyet. Hiszen az ajánlási íveket külön megbízottak ellenőrizték, s ha rájönnek egy hamisításra, az egész listát megsemmisíthetik.

Aztán a háziagitáció, érvelni, hogy miért szavazzanak szociáldemokrata listára (már akinek egyáltalán volt választójogosultsága; a meglátogatottak jórésze ilyennel nem is rendelkezett; de jogcím egy kiadós politikai beszélgetésre máris akadt...). Nem mindig volt könnyű érvelni! Volt, akit arról kellett meggyőzni, hogy a nyilasok milyen veszélyt jelentenek, hogy mit hoz a fasizmus gyors erősödése. Volt, akit viszont arról, hogy adott esetben „még a Peyerre is” kellhet szavazni. Tőle „balra” párt nem volt, legfeljebb, vele azonos listán, egyes személyek. (Peyer Károly az egyik legjelentősebb szociáldemokrata munkásáruló volt, aki egyébként nemrégen halt meg, tevékeny ellenforradalmi működés közepette, amerikai „emigrációban”.)

Aztán az éjszakai munka... Plakátragasztás. Mentek a kis „szakbrigádok”, egy vödör meg létra-hordozó, három-négy „ecset-kezelő”, meg a lányok, akik karjukon az összehajtogatott plakátokat hozták. Aztán az előre megbeszélt útvonalon, vagy negyedóránytra a ragasztók után, a kiválogatott erősebbek: vigyázni, hogy a frissen ragasztott plakátokat le ne tépjék a nyilasok. (Frissen könnyebb letépni!) Egy kis „szünetet” hagytunk hát a ragasztók után, hogy a friss plakát „odacsalja” a titkon letépni szándékozókat, és akkor „közbe lehessen lépni”. Igaz, voltak olyan brigádjaink is — a még erősebbekből! — amelyek viszont a nyilas plakátragasztókat követték... (Mivelhogy a frissen ragasztott plakátokat könnyebb letépni.)

Voltak persze különleges fortélyaink, titkaink is. Így például emlékszem, megbeszéltük néha, hogy minden bizonyosfajta „szocdem” plakáttól ilyen, meg ilyen arányban, ennyi, meg ennyi méterre, egy-egy megbízható ecsetes odaken egy megfelelő nagyságú csirízfoltot a falra. De plakátot akkor senki nem tett oda.

És amikor már elvonult a plakátragasztó csapat, néhány később jövő előhúzott a zsebéből egy-egy röpcédulát. Ezeken nem volt ott a „törvényes kellék”, az engedélyezési szám, a nyomda neve stb. Ezek már nem szociáldemokrata plakátok voltak, hanem kommunista röpcédulák. S, ha a plakátragasztók gyanút ébresztettek egy-egy buzgóbb rendőrben, s az meg is motozta őket, bizony soha nem volt azoknál tíltott röpcédula. Hogy hogyan kerültek mégis a falra, amikor ahhoz vödör kell, ecset, messziről látható számtalan mesterségbeli jelvény...? A rendőr általában nem tudta kitalálni...

Végül még csak ennyit: az 1939-es választás, a vártnál is rosszabbul sikerült. Az egész országban összesen 5 szociáldemokrata képviselő „futott be”. A „Magyar Élet Pártja” — a kormánypárt —, 179 mandátumot szerzett, a nyilasok ekkor „csak” 44-et... Sovány vigasz volt, hogy a mi szavazóink nagyrésze kívülrekedt a választójogosultságon. Esetleg egyszerűen csak azért, mert „elfelejtették” kikézbesíteni a szavazóigazolványát. Mivelhogy az is kellett...

Azután rövidesen kitört a világháború.

dr. Kende István

Van okunk a büszkeségre

A IX. kerületi Vöröskereszt és az István Kórház közös akciójaként kezdeményezett véradó nap ebben az évben is sikeresen zárult.

1965-ben 226-an, 1966-ban 292-en, ebben az évben már 310-en jöttek el vért adni. A Vöröskereszt megállapítása szerint, az egyetem kiemelkedően a legjobb eredményt érte el a felsőoktatási intézmények között: összesen 78 liter vér gyűlt össze a betegek, rászorulók megsegítésére.

17 hallgató mérte fel a jelentkezéseket, biztosította a folyamatosságot, segített egész nap az adatfelvételnél, az adminisztratív és szervező munkában. Simon Pál, az akció egyetemi szervezője társaival együtt lelkiismeretes, sikeres munkát végzett.

Érdekes képet mutat a jelentkezések megoszlása. Az általános karról 160-an jöttek, közöttük 100 első, második évfolyamos. Az ipari kar első évfolyamáról is szép számmal, 45—50-en jöttek, a kar többi évfolyamáról viszont összesen nem voltak ennyien. A kereskedelmi kar 35-ös létszáma nagyon kevés. A harmadik évfolyamról például senki sem jelentkezett! A hallgatók mellett 20—30 oktató és alkalmazott jelentkezett véradásra.

Mi, a Vöröskereszt, és a betegek nevében ezúton is megköszönjük az áldozatvállalást, az életet mentő vért!

László Gyula

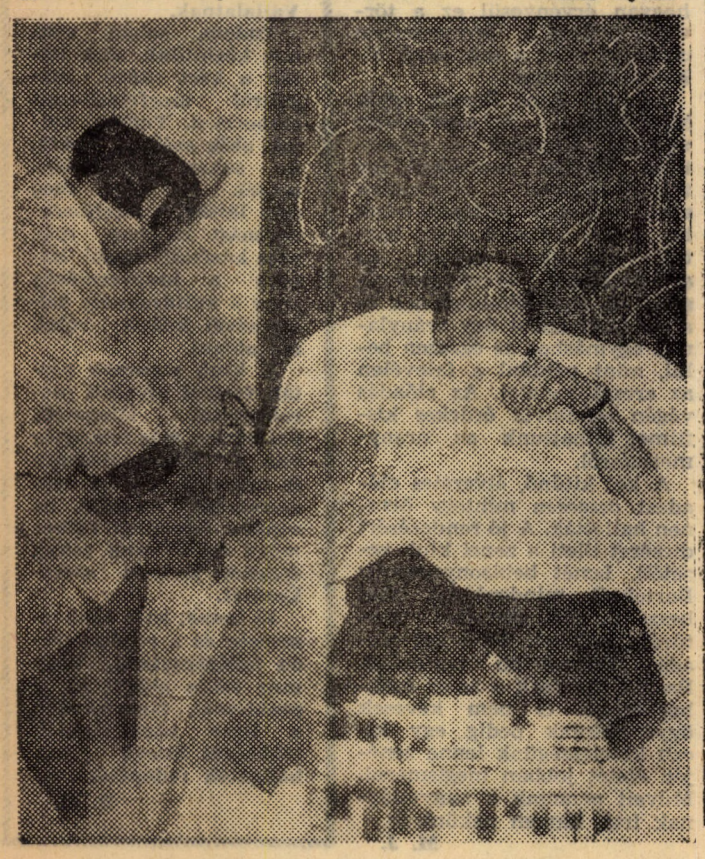

Szóljunk hozzá, rólunk van szó!

A KISZ Központi Bizottságának Egyetemi és Főiskolai osztálya nemrégiben javaslatot készített egy új ösztöndíj rendszer alapelveire. A tervezetet az Eötvös Lóránd Tudományegyetemen már terjesztik is, és megvitatják az alapszervezetekben. Egyik bölcsész ismerősömtől jutott nekem is kezembe az ötoldalas, stencilezett anyag.

A javaslatokat megmutattam Bessenyei Lajosnak, egyetemünk KISZ Végrehajtó Bizottsága titkárának, aki megígérte, kérni fogja, hogy a közgazdász hallgatók is hozzáférhessenek, így minden bzionnyal nemsokára nekünk is alkalmunk lesz a KISZ fórumokon szavunkat hallatni az ügyben.

Az olvasó, aki belekezdett a cikkbe, már bizonyára várja a javaslat elleni kirohanásokat, mert persze, ezek az érdekesebbek. Mi tagadás, lesznek ilyenek is, de előbb hadd mondjam el, mit tekintek benne különösen jónak, fontosnak.

Helyesen állapítja meg a javaslat, hogy a Népköztársasági Tanulmányi Ösztöndíjakat túlságosan könnyű kézzel osztogatják, s igaza van, amikor indítványozza, hogy azt valóban csak egészen kiemelkedő hallgatók kapják meg. Ha ez megvalósul, akkor egyúttal fel is lehetne emelni az összegét.

Aligha vitatható az a javaslat, amely kéri, hogy függjenek a társadalmi ösztöndíjak is a tanulmányi eredménytől. (Mindnyájan ismerünk olyanokat, akik kettesekkel evickélnek végig az egyetemen; és közben vállalatuktól 5—600 Ft-ot kapnak.)

Megfontolandó, érdekes indítvány, hogy létesítsenek tanulmányi kölcsönt, amit az egyetem elvégzése után kellene (kamatok nélkül), fokozatosan visszafizetni.

Mielőtt hozzákezdenék néhány pont bírálatához, meg kell jegyeznem, hogy távolról sem szólok mindarról, amit a javaslat tartalmaz, több dolgot meg sem említek, köztük olyanokat, amelyekkel egyetértek, s főleg azokkal a részekkel foglalkozom, amelyeket politikai szempontból a legfontosabbnak tartok.

1 A javaslat felveti, hogy meg kell szüntetni a burkolt juttatásokat, s hogy a diákotthonok lakói fizessék meg az elhelyezésükkel kapcsolatos költségeket, (Élelmezés, lakás, fűtés, világítás, stb).

Ezt három érvvel támasztja alá: a/ Az egységes díj nem igazságos szociális szempontból, b/ Igazságtalan az intézmény székhelyén lakókkal szemben, mert amazok jóval kisebb szociális juttatást kapnak, c/ „Ezt indokolja a gazdasági mechanizmus alapelvének figyelembe vétele is."

Mindenekelőtt annyit, hogy a kollégiumi juttatás nem burkolt a szó igazi értelmében, hiszen kivétel nélkül minden kollégista közvetlenül érzékeli és tudja is, mekkora kedvezményben részesül.

Nézzük ezután az érveket. Igaz, hogy az egységes díj szociális szempontból igazságtalan, de azért még nem kell a kollégistákkal kifizettetni ellátásuk költségeit, mert ez az igazságtalanságon semmit sem javít. Elég lenne differenciálni a kollégiumi díjakat.. A második indok elég felületes, hiszen szociális jellegű juttatás (mint amilyen a kollégiumi kedvezmény) nem jár mindenkinek, hanem azoknak, akiknek leginkább szükségük van rá. Az pedig teljesen nyilvánvaló, hogy az intézmény székhelyén lakók többségének nincs szüksége kollégiumra. Ha a javaslat szerzői meg akarják szüntetni ezt az „igazságtalanságot", és a kollégiumok fenntartásának költségeit, (kb. 900 Ft személyenként,) teljes mértékben a kollégistákra akarják hárítani, akkor a régi helyébe új, és talán súlyosabb igazságtalanságot teremtenének. (Ha egyáltalán igénybe vennék a kollégiumot ilyen tarifa mellett.) Szerencsére a harmadik érv némi reményt nyújt arra, hogy a szerzők nem erre gondolnak (ha ezt nem is mondják ki). Az új gazdasági mechanizmusra és a juttatások burkolt formájára való utalás ugyanis azt sejteti, hogy a támogatást nem kell megvonni, csak készpénz formájában adni. De azt hiszem, tévesen értelmezik a reformot. A szociális juttatások egy részének pénzzé való átalakításáról valóban szó van, de egészen más területen, és egészen más okból, amelyeket itt hely hiánya miatt nem részletezek. A kollégiumi díj — úgy hiszem — tipikus példája annak, hol értelmetlen ezeket az elveket alkalmazni. Mi célja lehet annak, hogy a kollégisták mondjuk hétfőn kapjanak 700 Ft állami segélyt, és kedden 200 Ft helyett fizessenek 900 Ft kollégiumi díjat.

2 „Az ösztöndíj rendszer... nem ösztönöz eléggé a jobb tanulmányi eredmény elérésére," — jelenti ki a javaslat, „mert a hallgató a szociális kategóriába való besorolás után rendszeresen megkapja a pénzbeli támogatást, teljesen függetlenül attól, hogy milyen tanulmányi eredményt ért el". Ez persze nem így van. Közismert, hogy az ösztöndíjak jelentős mértékben függnek a tanulmányi eredménytől, bár ezt a függőséget kétségtelenül lehet még növelni. De ha a szerzők tisztán a szociális jellegű juttatásokra gondolnak és azokat akarják korlátozni, az súlyos politikai hiba lenne, mert azoknak nem is az a szerepük, hogy ösztönözzenek a jobb tanulásra, hanem, hogy csökkentsék egyes hallgatók anyagi és ezzel tanulmányi hátrányait.

3 A javaslat egyáltalán nem indokolja meg azt az indítványt, hogy a „...rendkívüli szociális segély céljaira rendelkezésre álló összeg egy részét kultúrális és sport célokra kell átcsoportosítani..." ezért nem is tudom elfogadni. Sok hallgató küzd anyagi gondokkal, a szociális különbségek elég nagyok, egyáltalán nincsenek felesleges összegek ezen a területen.

4 Nem tartom elfogadhatónak a tagdíjakra vonatkozó javaslatot sem:

„A tagdíjaknak a szociális helyzetet is figyelembe vevő kiszámítása jelentős munkatöbbletet jelent a dékáni hivatalok számára, ezért javasoljuk, hogy a jövőben csak a vizsgaátlagot vegyék alapul".

Vajon milyen valódi problémát akar megoldani ez az indítvány? Minden valószínűség szerint azon a helyzeten akar változtatni, hogy az egyetemeken — és ezt mi is jól tudjuk — sokan vannak olyanok, akik végiglézengik a 4—5 évet, anélkül, hogy akár csak vizsgáik előtt is megerőltetnék magukat. A dolgon azonban nem olyan intézkedésekkel kell segíteni, amely a jól kereső szülők gyerekeinek ezt továbbra is lehetővé teszi, a rosszabb anyagi helyzetben lévő fiataloknak pedig nem. A megoldás sújtson minden lógóst, ne csak azokat, akik nem tudnak fizetni. Ezért találták fel a bukás intézményét. Miért törvény, hogy akit egyszer felvettek az egyetemre, annak el is kell azt végeznie?! A kérdést itt és nem a pénzügyi oldalon kell megfogni. Ami pedig a dékáni hivatalok túlzott megterhelését illeti, nem szociálpolitikai elveinket kell a dékáni hivatalokhoz igazítani, hanem fordítva.

5 Nem közömbös, hogy a javaslat önmagának is ellentmond (már ami a túlterhelést illeti), amikor azt kéri, hogy a jelenlegi kategorizálási rendszer helyett (amelyben a szociális és tanulmányi helyzet mechanikus figyelembevételével döntenek a tanulmányi ösztöndíjak odaítéléséről) egyénenként kelljen megpályázni az ösztöndíjakat, és az elbírálás is egyénenként, a körülményeket minden oldalról megvizsgálva folyjék.

Tessék elképzelni, milyen adminisztrációs többletet jelentene! Van ugyan racionális alapja ennek a javaslatnak, hiszen közismert az átlaghatárokból következő fogyatékosság: míg például egy 3,51-es tanulmányi átlagot és egy 4,50-es átlagot elért, azonos szociális kategóriába tartozó hallgató ösztöndíja megegyezik; egy 3,50- és egy 3,51-es tanulmányi átlaggal rendelkező hallgató anyagi elbírálása között jelentős különbség van. Ha ezen a pályázati rendszer valóban javítani tudna, érdemes lenne vállalni a vele járó temérdek adminisztrációt. Ez azonban csaknem lehetetlen.

Egyrészt így is fel kellene állítani különféle kategóriákat, vagy ha úgy tetszik szempontokat, különben nem lehetne eldönteni ki, miért, mennyit kapjon.

A javasolt rendszer tehát nem tünteti el a fent említett igazságtalanságot, csak csökkenti, de ezt a jelenlegi elvek megtartásával is elérhetjük, ha növeljük a kategóriák számát. Másrészt a pályázatok elbírálásának egyetlen lehetséges módja a különböző KISZ alapszervezetek, tanulmányi csoportok, esetleg egyes szaktanszékek véleményének kikérése; az pedig elképzelhetetlen, hogy mind azonos mércével mérjenek. Ezért félő, hogy a pályázati rendszer nemcsak hogy nem tüntetné el a kategórizálásból eredő hátrányokat, hanem szubjektív jellegű elbírálás folytán ahhoz újabbak is járulnának.

A KISZ KB. Egyetemi és Főiskolai osztálya az új ösztöndíjrendeletre vonatkozó javaslatokat az egyetemisták és főiskolai hallgatók elé terjeszti, hogy megtudja véleményüket és figyelembe vegye javaslatukat. A demokrácia tehát az egyik oldalról biztosítva van. A másik oldal mi vagyunk. Rajtunk a sor, hogy hallassuk szavunkat.

Betlen János

Új szervezeti formák

A közelmúltban befejeződtek egyetemünkön a szakszervezeti választások. Megkértük dr. Ollé Lajos egyetemi tanárt, a statisztikai tanszék vezetőjét, az újonnan megválasztott szakszervezeti intézőbizottság elnökét, hogy tájékoztasson bennünket a választásokról.

— *Az elmúlt hónapban választották meg vezetőiket a szakszervezeti alapszervek* — mondotta Ollé elvtárs. — *A korábbi hattal szemben, a jövőben hét alapszerv működik majd, mivel a szakszervezeti munka sokrétűsége miatt szükségessé vált az alkalmazotti alapszervezet kettébontása.*

— Milyen változások történtek még a szakszervezet felépítésében?

— *Az összevont taggyűlések hatáskörét a jövőben 35 tagú szakszervezeti tanács gyakorolja, melynek létrehozása azért volt fontos, mert az összevont taggyűlések összehívása, a nagy taglétszám miatt, mindig nehézségekbe ütközött. Mivel a szakszervezeti tanács tagjai az alapszervezetek küldöttei, így teljes mértékben jogosult és alkalmas a korábbi összevont taggyűlés hatáskörének átvételére. A 22 oktatóból és 13 egyéb területen dolgozó tagból álló tanács március 1-én tartotta első ülését, melyen a 2 éve megválasztott szakszervezeti bizottság beszámolt munkájának eredményeiről.*

— *Néhány számadatot említenék a beszámoló alapján: 1965-ben és 66-ban egyetemünkön a szakszervezet bevétele összesen mintegy 218 ezer forint volt, az ebből felhasznált összeg pedig meghaladta a 210 ezer forintot. Legjelentősebb kiadások az üdültetésből adódtak, évi átlagban elérték a 70 ezer forintot. A beszámoló leszögezte, hogy az eltelt két év során a szakszervezeti munkában sok jó kezdeményezés született, s a szakszervezet súlya, szerepe megnövekedett. Ez főleg annak köszönhető, hogy az állami és a pártvezetőségtől megfelelő támogatást kapott munkájához.*

— *A jövőt illetően a dolgozók azt várják a szakszervezettől, hogy határozottabban támogassa, képviselje reális kéréseiket. Másrészt egyes „népszerűtlen" feladatok végrehajtásában is erőteljesebben részt kell venni aktíváinknak. Fokozottabb mértékben kell küzdeni a jogosan kifogásolt béraránytalanságok megszüntetéséért is. A fentieken kívül a beszámoló érintette az üdültetés, a lakásépítés területén adódó problémákat, feladatokat.*

— Milyen helyet foglal el az intézőbizottság az új szervezeti formán belül és kik lettek tagjai?

— *Az intézőbizottság a szakszervezeti bizottság munkakörét vette át — válaszolta Ollé elvtárs —, tagjait a szakszervezeti tanács már említett ülésén választották meg. Elnöke én lettem, titkára pedig Boér Andrásné főkönyvtáros, tagjai: dr. Kupcsik József, a statisztikai tanszék docense, dr. Friedrich István, a számviteli tanszék tanársegéde, Ferencz Györgyné, a rektori hivatal dolgozója, dr. Riesz Miklós docens, a pénzügyi tanszék vezetője és dr. Suara Róbert egyetemi tanár, a nyelvi intézet vezetője.*

— *Az IB megválasztása után megtörtént a funkciók elosztása is, így Kupcsik elvtárs üdültetési, Friedrich elvtárs gazdasági, Ferenczné elvtársnő társadalombiztosítási, Riesz elvtárs bér- és munkaügyi, Suara elvtárs oktatási-nevelési felelős lett.*

Kurtán Lajos

Algériai diákok egyetemünkön

A francia nyelvi kör meghívására, február 28-án a zágrábi egyetemen tanuló algériai diákok hazánkban járt küldöttsége látogatta meg egyetemünket. A mérnök és közgazdász hallgatókból álló csoportot a külkereskedelmi és a nemzetközi szak franciául tanuló diákjai fogadták. A beszélgetés során politikai kérdések voltak az érdeklődés középpontjában. A magyar hallgatókat az algériai helyzet érdekelte, míg a vendégeket a magyar belpolitika és a magyar ifjúsági mozgalom. Az arab fiatalok megtekintették az egyetem könyvtárát és olvasótermét, majd a baráti találkozó a klubban folytatódott.

f—k

Felhívás!

Több érdeklődő kérésére közöljük, hogy kellő számú jelentkező esetén az illetékes egyetemi szervek engedélyével gyorsított eszperantó nyelvtanfolyamot indíthatunk egyetemünkön.

Kérjük azokat, akik most akarják megkezdeni a nemzetközi nyelv tanulását, írásbeli jelentkezésüket „eszperantó tanfolyam" megjelöléssel, név, szak, csoport feltüntetésével a Közgazdász-ládába dobják be. Az így kialakuló közgazdász eszperantista csoport csatlakozhatna a Torunban (Lengyelország) április 27.—május 3. között megrendezésre kerülő nemzetközi eszperantista egyetemi szemináriumon részt vevő magyar egyetemi csoporthoz.

Vidéki előadás

A Heves megyei Agrártudományi Egyesület rendezésében február 22-én egyetemünk kereskedelmi karának dékánja, *dr. Vági Ferenc* tanszékvezető egyetemi tanár előadást tartott Egerben a termelőszövetkezetekben folyó bővített mezőgazdasági újratermelés minimális feltételeiről. Az előadás nagy tetszést aratott, s az egyik résztvevő közgazdász terjedelmes levéllel lepte meg a szerkesztőséget, melyben ismertette az előadás tartalmát, de azt helyhiány miatt sajnos nem áll módunkban közölni.

ÉRDEKVÉDELEM

Az új félévvel megsokasodott a munka az érdekvédelmi bizottságnak mind a hét csoportjánál. Legtöbb dolga a **tanítással foglalkozóknak** akad, hozzájuk állandóan jönnek tanítványt kereső hallgatók. Aki matematikát vagy nyelvet akar tanítani, annak szerencséje van, de közgazdasági tárgyakból ritkán keresnek korrepetitort. Az igények és a kínálat eltérése miatt, a munkát keresőknek 2—3 hetet is kell várniuk, sőt, a december-januári pangás miatt még a múlt félévben jelentkezettek között is van, aki csak most kap tanítványt. Sajnos, a hallgatók ritkán jönnek vissza elmondani, mennyire megfelelő a munkájuk, de azt tudjuk, hogy anyagilag nem járnak rosszul: 15—25 Ft-ot kapnak egy óráért.

Nehéz a helyzet a **félállások** területén. A múlt félév folyamán 40 hallgatónak szereztünk munkalehetőséget, de sokkal több lenne az igény. A pénzügyi, ipar és belker. szakosoknak akad munkalehetőség, a többieknek már nehezen. Bár e hónapban jó néhány új munkahelyre van remény, sokan vannak, akik már hónapok óta várnak. Bízunk benne, hogy a budapesti vállalatokhoz újra elindított levéláradatunk javítani fog a helyzeten, mert a félállások egy része nem csupán átmeneti jövedelemforrásnak jó, hanem néhány hallgató jövendő elhelyezkedését is segíti.

Még kevesebb sikerrel járt **alkalmi munkák** keresése, mert legtöbben idegenkednek a fizikai munkától, más lehetőség meg nem nagyon van. Ez az idegenkedés okozta azt is, hogy az elmúlt évben csak félig sikerült a nyári munkák szervezése. A vendéglátóiparba és a kereskedelembe elég sokan mentek, még kocsikísérők is akadtak, mert az jól fizet, de a konzervgyárba nem ment senki. Idén újra ilyen nyári munkákra lesz lehetőség. A Csepeli Fémművektől már érdeklődtek, hogy mennének-e néhányan hozzájuk betanított munkásnak? Hét forint fölötti órabérre van kilátás, 2 héttől 2 hónapig terjedő időre lehet szerződni. Az érdeklődők még ebben a hónapban jöjjenek be az érdekvédelmi bizottságra. Már most lehet jelentkezni nyári pincérkedésre is.

Albérletekből minden menynyiségi igényt ki tudunk elégíteni, hirdetéseink nem várt sikerrel jártak. A minőségi igényekkel már rosszabbul állunk: sokan keresnek egyedül, csak maguknak szobát, de a lakástulajdonosok szívesebben adnak többnek. Az albérleti díjak személyenként 150 és 400 Ft között mozognak, de volt 500 forintos luxusajánlat is. (Érdekes módon egyes hallgatókban épp a túl olcsó szoba kelt bizalmatlanságot.)

További három csoportunk, a **diákjólét**, a **menzabizottság** és a **könyvesbolt** folyamatosan végzi munkáját és újra, meg újra kéri a hallgatók nagyobb aktivitását.

★

Az új félévvel néhány szervezeti változás történt bizottságunkban. Többek között megváltoztak a **fogadóórák:** ezentúl hétfőn, szerdán és pénteken a nagyszünetben, szerda du. 1-től 3-ig és csütörtökön fél 3-tól 4-ig lehet bennünket megtalálni a 382-es szobában.

Megváltozott a vezetőség is. A IV. éves László András és Szalay Zsoltot **Juhász Pál** és **Koncz Margit** váltotta föl. Az egyes reszortok ügyintézői pedig: tanítás, korrepetálás: **Cseh Ildikó** (ipar, III. évf.) és **Nagy Ágnes** (külker., I. évf.); félállás: **Krajczár Júlia** és **Koncz Margit** (tanár, B. II. évf.); albérletek: **Barázda Judit.**

Juhász Pál

FORRADALMI IFJÚSÁGI NAPOK

Egyetemünk KISZ-szervezetének és a kultúrosztálynak egyik legnagyobb vállalkozása a március folyamán megrendezendő Forradalmi Ifjúsági Napok. A műsorok zöme közvetlenül kapcsolódik valamely aktuális politikai, forradalmi eseményhez, évfordulóhoz. Az eseménysorozatnak része a VIII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia közgazdasági szekciójának munkája és több, erre az időszakra eső szolidaritási akció is.

Március 14-én, kedden este 7 órakor a klubban:

„TUDNI, MIND TÖBBET TUDNI AKAROK..."

Több fordulós szellemi vetélkedő iparkari elődöntője. (Az általános kari elődöntő március 9-én volt, a kereskedelmi karé március 16-án lesz). A kari vetélkedőket az illetékes kari vezetőségek bonyolítják le, a versenyen öt főből álló csapatok indulhatnak, egy-egy évfolyamról több is. Minden karról egy csapat jut a döntőbe. A döntőt március 9-én rendezik meg az aulában. A zsüriben egyetemünk vezetői is részt vesznek. A vetélkedőt Pálos Miklós vezeti. A győztesek értékes díjakat kapnak.

Március 14-én, kedden este fél 8-kor a Vidám Színpadon:

„NYUGALOM, A HELYZET VÁLTOZATLAN"

A Vidám Színpadon telt házzal játszott, nagysikerű politikai kabarét saját szervezésű akció keretében tekinthetik meg hallgatóink, oktatóink, dolgozóink. Jegyek a Közönségszervezésen igényelhetők.

Március 16-án, csütörtökön este 7 órakor a klubban:

„TUDNI, MIND TÖBBET TUDNI AKAROK..."

A szellemi vetélkedő kereskedelmi kari elődöntője.

Március 17-én, pénteken este 7-kor az aulában:

EGYETEMÜNK MŰVÉSZETI CSOPORTJAINAK DÍSZELŐADÁSA

A népitáncosok és a zenészek új műsorszámokkal lépnek fel. A színjátszók Rozsgyesztvenszkij Requemjét mutatják be. A NEOTON-együttes legsikeresebb számaiból összeállított műsorával szerepel. Jegyek 5 forintos egységáron a közönségszervezésen kaphatók.

Március 21-én, kedden reggel 7 órától:

VIETNAMI TÁRSADALMI MUNKA

Összegyetemi szervezés a KISZ 10. évfordulójának méltó megünneplésére. (Építőipari munkahelyen).

Március 22-től — március 29-ig az aulában:

„TÍZ ÉVES A KISZ"

Kiállítás. A KISZ-szervezet életét reprezentáló tablókon megelevenedik egyetemünk hallgatóinak sokoldalú politikai, kulturális, sporttevékenysége, kiemelkedő sikerük a véradásban és a vietnami szolidaritási mozgalomban. Láthatók művészeti csoportjaink, sportköreink trófeái.

Március 22-én, szerdán este 7 órakor a klubban:

DISC JOCKEY KLUB

Ez alkalommal a pol-beat-ről, a protest song-ról lesz szó, bőséges zenei illusztrálással, Bob Dylan, Joan Baez, Pete Seeger, Donovan felvételeivel és magyar számok bemutatásával.

Március 23-tól — március 25-ig az egyetemen:

VIII. ORSZÁGOS TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA

A közgazdasági szekció ülései.

Március 23-án, csütörtökön este 7 órakor az Irodalmi Színpadon:

„VIETNAM EGE ALATT"

Az Irodalmi Színpad Vietnamról szóló irodalmi összeállítását telt ház akció keretében tekintik meg egyetemünk hallgatói, oktatói és dolgozói.

Március 24-én, pénteken este 7 órakor a klubban:

„IFIK — 1967"

Mit jelent ma forradalmi fiatalnak lenni? Politikai vitaest. Vezeti: Farkas Sándor, a tudományos szocializmus tanszékvezetője. Vendégeink: Orbán László, az MSZMP KB. Agit. prop. osztályának vezetője, Kárpáti Sándor a KISZ KB. titkára, Non György, a Kossuth Könyvkiadó igazgatóhelyettese, Hollós Ervin, a BME Marxizmus tanszékének vezetője és Váradi Sándor, az I. kerület rendőrkapitánya.

Március 28-án, kedden este 7 órakor a klubban:

„FORRADALOM ÉS MŰVÉSZET"

Meghívott vendégeink: Gereblyés László költő, Farkas Aladár szobrászművész és Horváth Ferenc színművész.

Március 28-án, kedden este 7 órakor a Nemzeti Színházban:

PETER WEISS: A VIZSGÁLAT

Egyetemi szervezés a nagysikerű darab megtekintésére. Jegyek a közönségszervezésen válthatók 4.— Ft-os egységáron.

Március 29-én, szerdán este 7 órakor az aulában:

„TUDNI, MIND TÖBBET TUDNI AKAROK..."

A szellemi vetélkedő döntője. Vezeti Pálos Miklós.

Március 31-én, pénteken este 7-kor a klubban:

GYÖRE IMRE SZERZŐI ESTJE

Politikai költészet — elkötelezett költészet.

Április 1-én, szombaton délelőtt 10 órakor az aulában:

ÉVFORDULÓ

Egyetemi ünnepség a felszabadulás 22. évfordulója alkalmából. Ünnepi beszédet mond: dr. Megyeri Endre, az ipari kar dékánja.

Április 2-án, vasárnap este 9 órakor:

„KÖZGAZDÁSZ BÁL"

Zenét a gólyabálon megismert három új együttesünk szolgáltatja. „Miss Közgazdász" választás a közönség szavazatai alapján.

Ötven ember — és egy tanulság

Korszakos jelentőségű, nagy művészekkel kapcsolatban nemcsak, sőt elsősorban nem is a szorosan vett mesterségbeli kérdésekről esik szó. A legnagyobbak — mint Ady, Derkovits, Kodály — művészeti és társadalmi problémák egész sorát vetik fel, hiszen céljuk éppen a művészet és a társadalom megújítása.

Mindezt a zenei klub rendezvényei juttatták eszembe. Az öles plokátok két egymást követő hétre hirdették a Bartókról szóló előadást. *Homolya István* és *Lendvai Ernő* zenetörténész beszélt a század legnagyobb magyar zeneszerzőjéről.

Az első előadáson Bartók indulásáról, zenei útkereséséről, a romantikától való elfordulásáról hallhattunk. A forradalmian új nyelv és stílus első kimagasló remekműve a *Kékszakállú herceg vára.* Homolya István zongora segítségével elemezte az operát, amit az előadás végén lemezről is meghallgattunk. A darab képi-tartalmi szimbolikájának megmagyarázása hozzásegített a muzsika élvezetéhez.

Szó esett Bartókról, az emberről is. A fiatal Bartók ezt írja 1903-ban: *„Én részemről egész életemben minden téren, mindenkor és minden módon egy célt fogok szolgálni: a magyar nemzet és a magyar haza javát."* Ezen a nyilatkozatán felismerhető a század elő, 48-at idéző nemzeti felbuzdulása. Homolya István rámutatott arra, hogy Bartók magyarságának tartalma a későbbiekben kiteljesedett. A legelszántabb soviniszta támadások kereszttüzében is volt ereje és bátorsága ahhoz, hogy tudatosan forduljon szomszédaink, a románok, a szlovákok népzenéjéhez. Életműve az egyetemes kultúra közkincsévé vált, úgyhogy a magyar népzene gyökeréig hatolt. Bartók életével mutatta meg, hogyan lehet valaki sovinizmus nélkül magyar és egyben széles látókörű európai.

Merőben más jellegű volt Lendvai Ernő előadása. A zene iránt intenzívebben érdeklődőknek és a laikusoknak egyaránt újszerű és izgalmas kérdést tárgyalt: az aranymetszés és a bartóki zene kapcsolatát. Megtudtuk, mi az aranymetszés (az egész úgy aránylik a nagyobbik részhez, mint a nagyobbik a kisebbikhez) és példák egész során láthattuk, hogyan érvényesül ez a törvényszerűség a természetben csakúgy, mint a művészek alkotómunkájában.

Lendvai Ernő Bartók egyik kijelentését — *„Mi a természet nyomán alkotunk"* — választotta előadása mottójául, így tulajdonképpen a zeneszerzői alkotóműhelybe pillanthattunk be. A klasszikustól eltérő bartóki harmónia ütemei az aranymetszés törvényeszerűségeinek engedelmeskednek és a zenemű tételei úgy aránylanak egymáshoz az egészen belül, mint például a falevélen az erezet vonalai. Az előadás végén rendkívül érdekes kisfilmet láthattunk az aranymetszésről.

A két kitűnő, élvezetes előadást összesen mintegy ötvenen hallották. A jó rendezésért dicséret illeti a zenei klub vezetőit. Ismét bebizonyosodott: Bartókról mindenkinek lehet beszélni, akit századunk kultúrája érdekel. Ez a két előadás legnagyobb tanúlsága. Bartók nemcsak a zenei szakbarbároké. Ő nem kevesek ügye. Nekünk pedig egy kicsit kötelességünk lenne zenéjét, életét jobban megismerni. Műveit nemcsak a nagyvilágnak írta, hanem nekünk is.

M. J.

EGY INTÉZKEDÉS MARGÓJÁRA

Egy aprócska esemény, a klub egyik népszerű játékának, az asztali focinak likvidálása miatt iródtak e sorok. Felelőtlen emberek brutális módon több ízben megrongálták a szóban forgó játékokat. A klub vezetősége úgy döntött, hogy a jövőbeni súlyos anyagi kártéritések elkerülése érdekében vissza kell szállítani az asztali focikat a Belkereskedelmi Kölcsönző Vállalatnak.

Tudom, sokan vannak közöttünk, akik látták a kárt okozó, magukról megfeledkezett embereket. Tudom, voltak akik szóltak nekik, de sokan közönyösen nézték — vagy meg sem látták. A felelősségrevonást azonban már nem közfelkiáltással, hanem a klubvezetőség vagy a kultúrosztály fellépésével kellett volna megoldani.

A klub nemcsak asztali focival hivatott szórakoztatni látogatóit. Számtalan más lehetőség van a kikapcsolódásra és művelődésre. De nem szerencsés megoldás, ha néhány felelőtlen ember miatt feláldozzuk sokak érdekét, kedvelt szórakozását.

Jó lenne, ha a klubvezetőség és a rendezőgárda bebizonyítaná, hogy meg tudja oldani ezt a problémát, támaszkodva a klub közönségének többségét kitevő józan hallgatók fellépésére.

B. G.

Egymás közt

„Tanárok, diákok egymás közt" címmel új sorozat indult a klubban. Egyetemi életünkben, az oktatásban sok probléma van. Ezek egy részét ismerik a tanszékek, az illetékes egyetemi szervek, más részét azonban nem vagy legalábbis nincsenek tájékozva a problémák súlyáról. Sajnos a hallgatók sem fordulnak problémáikkal közvetlenül az illetékesekhez, s emiatt sokszor bizalmatlanság alakul ki mindkét irányban.

Oktatóink, az egyetem vezetői nyilvánvalóan a legjobbat akarják nyújtani, minden erőfeszítést megtesznek az oktatási munka javításáért. Igénylik is ezzel kapcsolatban a „visszacsatolást" a hallgatók véleményét, kritikáját. Kézenfekvő, hogy a KISZnek, az egyetemi ifjúság érdekvédelmi szervezetének kell keresnie a „visszacsatolás" módszereit. Az általános kari vezetőség ezért kezdeményezte e sorozat megindítását, melyben az illetékes egyetemi vezetők válaszolnak a hallgatók által felvetett problémákra és őszinte párbeszéd alakul ki hallgatók és tanárok között.

Első alkalommal az egyik nehéz problémáról, az egyetemünkön folyó nyelvoktatás kérdéseiről folytattunk beszélgetést a nyelvi tanszék tanáraival. Az előre eljuttatott kérdésekre Suara Róbert tanszékvezető docens válaszolt. Válaszában ismertette azokat a követelményeket, amelyeknek egyetemünk minden végzett hallgatójának meg kell felelnie. Beszélt a szókincs jelentőségéről és a szakszöveg olvasásának kérdéseiről. Felhívta figyelmünket többek között arra, hogy az első évesek jegyzeteit most formálják tankönyvvé, és helyes lenne, ha ebben a munkában valamilyen módon a KISZ is részt venne, hallgatói szemmel nézve a tankönyvtervezetet.

A KISZ által már régóta kért differenciált oktatással kapcsolatban Suara elvtárs megemlítette a berlini Humboldt Egyetem példáját, ahol a hallgatókat a felvételkor nyelvi vizsga alapján differenciálják és különböző csoportokba különböző ideig oktatják a nyelvet, hogy valamennyi diák eljusson ugyanarra a szintre. Hasonló rendszer bevezetésére nálunk is van lehetőség, bár az órarend és a terem helyzet korlátozó feltételei mellett inkább azokon a szakokon, ahol jelenleg azonos órarenddel több csoport órái folynak. (Például az iparszakon.)

Végezetül még annyit, hogy a nyelvtanulásról folytatott eszmecsere igazolta, hogy ezeknek a tanár-diák beszélgetéseknek van értelme. Többet tud meg a tanszék is a hallgatók problémáiról, igényeiről, és mi is jobban megértjük a nehézségek okait. A kari vezetőség pedig máris megkezdi a következő „Egymás közt" beszélgetés szervezését. Ez a matematika tanszékkel lesz és április elején kerül rá sor. Később szeretnénk vitát szervezni az előadások módszereiről, valamint az új ösztöndíjrendszerről. Reméljük, addigra többen is rájönnek, hogy érdemes részt venni ezeken a találkozásokon.

R. Zs. — B. T.

Újra megjelenik

az általános kari vezetőség által kezdeményezett külpolitikai faliújság. Másfél évvel ezelőtt egyszer már elkészült néhány szám, az akkori első éves nemzetközisek szerkesztésében, de azután kölcsönadtuk a táblát egy napra, és azóta sem kaptuk vissza. Most a jelenlegi első éves nemzetközisek kezdik meg újra a szerkesztést. Vietnam, a német kérdés, Indonézia, Kína — ezekkel foglalkoznak az első számok. Az első számban — mely már olvasható is a földszinten, a büfé mellett — Kínáról olvashatunk külföldi lapokból fordított cikkeket. A szerkesztők azt ígérik, hogy a faliújság ezúttal hosszabb életű lesz...

— b —

KÖZGÁZ KARESZ elmélkedéseiből...

Amióta a katalógusrendszer megszűnt, azóta négyfajta előadást különböztetünk meg, úgymint:

1. ami fontos,

2. ami nagyon fontos,

3. ami kötelező

és végül

4. amire háromhetenként egyszer azért mégiscsak benéz az ember.

★

Borzasztó ez a sok lépcsőmászás... Igazán lehozhatnák ösztöndíjfizetés napján a pénztár elé legalább az egyik flipper-automatát a klubból...

★

A büfében hallom: mi már az új mechanizmus szerint is dolgozhatnánk, legalábbis ami a kereslet-kínálatot illeti... Igaz, hogy a szendvics és az Utas üdítő nem fogy túlzottan, de a délutáni „klub-csúcsidőben" a kétforintost már lassan 2,40-ért is lehetne árulni... még úgy is vinnék.

Sz—I—J.

A klub műsora

(A Forradalmi Ifjúsági Napok programján kívül)

Március 13-án, hétfőn este 7-kor:
„Aranypolgár"
A filmklub műsora.
Március 23-án, csütörtökön este 7-kor:
Kárpáti Zoltán pantomim-estje

★

MINDEN SZOMBATON ESTE 7—11-IG ÉS VASÁRNAP 6—10-IG TÁNC! JÁTSZIK A NEOTON EGYÜTTES.

★

A klub nyitvatartásának új rendje:

Hétfőn zárva.

Keddtől—péntekig: 1 órától este 9 óráig.

Szombaton: 1 órától — este 11 óráig.

Vasárnap: 2 órától — este 10 óráig.

Közönségsiker

CSAK NAGYKORÚAKNAK!

A klub programja keretében dr. Hirschler Imre nőgyógyász, a *Nők védelmében* című könyv szerzője előadást tartott egyetemünk hallgatóinak az ifjúság számára örökké aktuális problémákról. Nem tévedünk, ha azt mondjuk, hogy a klub eddig meghívott vendégei nem voltak elkényeztetve ilyen nagyszámú közönséggel. Több mint 300-an jöttek el, így a klubhelyiség erre az estére átadta szerepét a III. előadónak, amely zsúfolásig megtelt.

Az előadás első részében a házasság történetéről, szükségszerűségéről, társadalmi jelentőségéről hallhattunk. A következő téma a házasság egyik nehezen nélkülözhető kelléke, a szerelem volt. Bár nagykorúságunkhoz nem fér kétség, erről is sok újat megtudtunk. Vajon melyik, filozófiából kollokvált egyetemi polgár gondolta volna, hogy a társadalmi lét és tudat, a természet stb. dialektikus fejlődése után még nem lezárt a sor, mert a szerelemnek is dialektikája van. Az ember mint társadalmi lény átalakítja a természetet és ezzel együtt saját magát is. Az életfunkciók szerepe a társadalom kialakulásával és fejlődésével megváltozik. Az ember képes arra, hogy a szerelemben is a szépség törvényei szerint cselekedjék, vagyis humanizálja a szexualitást.

Az előadás további részében dr. Hirschler Imre olyan problémát érintett, amely az egész társadalom ügye és gyors megoldásra vár. Köztudott, hogy a világviszonylatban is nagyon alacsony születési arányszám mellett milyen magas a művi terhesség-megszakítások száma Magyarországon. A születésszabályozásnak pedig nem az abortusz a legszerencsésebb módja.

Sok írásbeli kérdés gyűlt össze a Közgazdász ládájában. Ezek zöme azonos témájú volt, amelyeken előadónk felbuzdulva a táblára írta egy-két gyógyszer receptjét... „nátha ellen". Villámgyorsan papír és toll került elő és a legérdekesebb előadásokat is túlszárnyaló intenzitással jegyzeteltek az „érdekeltek".

A feltett morális jellegű kérdések azt mutatják, hogy bőven akadnak ilyen problémáink is. A fiúk és leányok baráti társaságban, vagy négyszemközt sokat vitatkoznak ilyen dolgokon. Nemegyszer szakad meg kapcsolat a szexuális élet helytelen értelmezése miatt. Az előadáson is gyakran előfordult, hogy dr. Hirschler egyes kijelentései után a padsorban ülő fiúk jelentőségteljesen partnernőikre pillantottak, mintha azt mondták volna: „Na ugye megmondtam!" Néhány levél alkalmat adott az előadónak egy-két vicc és anekdota elmesélésére. Ezek és a közvetlen őszinte előadásmód nagyon érdekessé tették az estét.

Szamos Miklós

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

Megjelenik kéthetenként, a tanulmányi időszak alatt.

Felelős szerkesztő: Faklen Pál.

Szerkesztőség: Budapest, IX. Dimitrov tér 8. III. 381.

Telefon: 186—850/138 mellék

Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat

Készül a Szikra Lapnyomdában